

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/130/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4420202716
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oliver Kolenčík
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4420202716.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Olivera Kolenčíka a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Borisa Minksa, v spore žalobcu: Wüstenrot poisťovňa, a.s., Bratislava, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, zastúpený advokátskou kanceláriou Bartošík Šváby s.r.o., Bratislava, Plynárenská 7/A, IČO: 35 929 049, proti žalovanej: R. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. U., O. XXE, zastúpená advokátom Mgr. Michalom Ferčákom, so sídlom Topoľčany, Bernolákova 1652/29, IČO: 50 825 739, o návrhu žalobcu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 4. augusta 2020, č. k. 13C/38/2020-250, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zabezpečovacom opatrení m e n í tak, že zriaďuje záložné právo v prospech žalobcu Wüstenrot poisťovňa, a.s. so sídlom Karadžičova 17, 825 22 Bratislava, IČO: 31 383 408 na akýchkoľvek súčasných alebo budúcich pohľadávkach žalovanej R. D., dátum narodenia: XX. XX. XXXX, trvale bytom: O. XXE, XXX XX R. U., ktoré vznikli alebo v budúcnosti vzniknú žalovanej voči dlžníkovi, spoločnosti T. banka, a.s., so sídlom Hodžovo námestie 3, 811 06 Bratislava, IČO: 00 686 930, z titulu uzavretej zmluvy o vedení bankového účtu č. X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, a to až do výšky istiny 597 977,99 eura, ako pohľadávky žalobcu voči žalovanej na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorá je predmetom konania vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13C/38/2020.

II. Žalovaná je povinná nahradiť trovy odvolacieho konania žalobcu v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Nové Zámky (súd prvej inštancie v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) uznesením zo dňa zo dňa 4. augusta 2020, č. k. 13C/38/2020-250 zamietol návrh žalobcu na vydanie zabezpečovacieho opatrenia.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 343, § 344 CSP, § 106, § 108 zák. č. 233/1995 Z. z.

3. V odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalobca sa svojou žalobou vo veci samej voči žalovanej domáha zaplatenia sumy 597 977,99 eura s príslušenstvom, keď tvrdí, že na účet žalovanej vedený v T. banke a.s. D. č. účtu I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX poukázal žalovanú sumu a to na základe výzvy advokáta spoločnosti K-Karat s.r.o. Nové Zámky zo dňa 23. 08. 2018 na splnenie dlhu (ako úrokov z omeškania priznaných v konaní Okresného súdu Bratislava II. 17C/97/2003) mysliac si, že ide o účet patriaci spoločnosti K-Karat s.r.o. Nové Zámky, pričom v čase tohto plnenia už bol v exekučnom konaní vydaný a doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkazaním tejto pohľadávky dlžníka povinného (totožnej) v prospech K. N. (údajného druhu žalovanej), v prospech ktorého žalovaná ako konateľka K-KARAT uznala dlh do notárskej zápisnice. Tvrdil, že pokiaľ žalovaná predmetné finančné prostriedky na svoj účet prijala, išlo o plnenie bez právneho dôvodu a žalovaná sa bezdôvodne obohatila,

pretože došlo k postupu, ktorý je v rozpore s § 106 a § 108 ods. 1 ExP, pričom dobrovoľne žalovaná odmieta toto plnenie vydať.

4. Zároveň žiadal vydať zabezpečovacie opatrenie, ktorým súd v jeho prospech zriadi záložné právo na akýchkoľvek súčasných alebo budúcich pohľadávkach žalovanej (pozn.: petit konkretizovaný v žalobe). Tento návrh zdôvodnil tým, že žalovaná s najväčšou pravdepodobnosťou okrem finančných prostriedkov na bežnom účte nemá žiadne majetkové hodnoty, ktorých postihnutím by mohol byť žalobca v prípade úspechu v konaní o veci samej uspokojený a že je potrebné zabrániť nekontrolovanému odlivu majetku žalovanej a tým zabezpečiť v čo najvyššej možnej miere budúce uspokojenie žalobcu.

5. Prvoinštančný súd zistil, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. 17C/97/2003-448 zo dňa 23. 03. 2010 bol žalobca zaviazaný zaplatiť spoločnosti K-KARAT s.r.o. Nové Zámky istinu v sume 331 939,19 eura. Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Bratislava II. sp. zn. 17C/97/2003-931 zo dňa 21.6.2018 bol žalobca zaviazaný zaplatiť spoločnosti K-KARAT s.r.o. Nové Zámky úroky z omeškania z pôvodne priznanej istiny. Dňa 18. 11. 2011 bol žalobcovi doručený exekučný príkaz súdneho exekútora JUDr. Rosinu, Topoľčany, ktorý viedol exekúciu EX 2470/2011 a to na základe notárskej zápisnice N 175/2011, Nz 21990/2011, NCRIs 22574/2011 zo dňa 16. 06. 2011 spísanej notárkou JUDr. Martou Botkovou, ktorou žalovaná v mene K-KARAT s.r.o. Nové Zámky uznala dlh voči oprávnenému K. N. vo výške 232 400 eur, pričom ako poddlžníkovi K-KARAT s.r.o. mu prikázal, aby žalobca vyplatil na účet súdneho exekútora sumu 232 400 eur, na základe čoho žalobca dlh uhradil, čím svoj dlh splnil a bolo možné vyčísliť úrok z omeškania. Dňa 2.7.2012 bol vydaný ďalší exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky a to v konaní EX 1607/2012 na základe exekučného titulu, ktorým bola notárska zápisnica spísaná notárkou JUDr. Martou Botkovou č. N 121/2012, Nz 17020/2012, NCRIs 17399/2012 zo dňa 15. 05. 2012, ktorou žalovaná v mene K-KARAT s.r.o. Nové Zámky uznala dlh voči oprávnenému K. N. vo výške 332 000 eur, pričom ako poddlžníkovi K-KARAT s.r.o. mu prikázal, aby na účet súdneho exekútora žalobca vyplatil sumu 372 016,50 eura a v rovnaký deň bol vydaný ďalší exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky a to v konaní EX 1584/2012 a to na základe notárskej zápisnice N 109/2012, Nz 16000/2012, NCRIs 16371/2012 zo dňa 14. 05. 2012 spísanej notárkou JUDr. Martou Botkovou, ktorou žalovaná v mene K-KARAT s.r.o. Nové Zámky uznala dlh voči oprávnenému K. N. vo výške 265 500 eur, pričom ako poddlžníkovi K-KARAT s.r.o. mu prikázal, aby vyplatil na účet súdneho exekútora sumu 305 516,50 eura, ktoré exekučné príkazy na úroky z omeškania boli žalobcovi doručené dňa 17. 09. 2012. Výzvou zo dňa 23. 08. 2019 (nesprávne označeným dátumom 23. 08. 2018) bol žalobca vyzvaný právnym zástupcom spoločnosti K-KARAT s.r.o. Nové Zámky JUDr. Štefanom Slováčikom, aby na účet č. I. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX poukázal sumu 597 977,99 eura, čo žalobca aj urobil a v prospech uvedeného účtu uvedenú sumu uhradil a to napriek exekučným príkazom, ktorými mu bolo prikázané, aby ju vyplatil v prospech exekútora. Z potvrdenia T. banky a.s. D. zo dňa 13. 05. 2020 súd zistil, že majiteľkou účtu I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX je žalovaná.

6. Prvoinštančný súd vo svojich úvahách uviedol, že exekučným príkazom bolo žalobcovi prikázané, aby ako dlžník žalovanej (a poddlžník K. N. v exekúciách uvedených v bode 3 tohto uznesenia) pohľadávku nevyplatil spoločnosti K-KARAT s.r.o., ale v prospech súdneho exekútora, pričom exekučné príkazy žalobca prevzal dňa 17. 07. 2012, čím v danom okamihu jednak povinný (K-KARAT s.r.o. v exekúcii vedenej proti nemu K.) stratil právo na výplatu pohľadávky a jednak žalobcovi bolo zakázané vyplatiť spoločnosti K-KARAT s.r.o. uvedený dlh. Napriek týmto skutočnostiam žalobca dňa uhradil v prospech K-KARAT s.r.o. Nové Zámky na určený účet (v prospech účtu I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX určeného ako platobné miesto jeho veriteľom - K-KARAT s.r.o.) vyplatil sumu 597 977,99 eura.

7. Pokiaľ teda žalobca týmto spôsobom platil svoj dlh, urobil tak na základe výzvy právneho zástupcu veriteľa a tak ako to oprávnený žiadal, t. j. na zvolený účet č. I. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, čím platil dlh na „platobné miesto“, ktoré si jeho veriteľ zvolil.

8. Poukázal na uznesenie NS SR 3 Cdo 124/2011 z 09. 11. 2011, v ktorom sa konštatuje, že v konaní nebolo sporné, že navrhovateľ preddavok na kúpnu cenu skutočne zaplatil. Keďže mu po odstúpení od zmluvy o budúcej kúpnej zmluve nebola vrátená ním zaplatená suma, zastával názor, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktoré podľa neho získala odporkyňa. K bezdôvodnému obohateniu sprostredkovateľky nemohlo dôjsť preto, lebo nebola účastníčkou relevantného hmotnoprávneho

vzťahu, ale iba „platobným miestom“, na ktorom bolo síce plnené, avšak v prospech odporkyne, a nie sprostredkovateľky. Poukázal aj na rozsudok NS SR 3 Obo 399/98 zo 7. mája 1999.

9. Prvoinštančný súd v závere konštatoval, že základom pre rozhodnutie o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia je vyriešenie otázky či, a na koho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu, resp. či žalovaná je alebo nie je vo veci pasívne vecne legitimovaná (ako nositeľka hmotnoprávnej povinnosti). Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v občianskom súdnom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť účastníkov vyplývajúce z hmotného práva. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal.

10. Vychádzajúc z uvedeného súd konštatuje, že pokiaľ žalobca na základe výzvy právneho zástupcu svojho veriteľa platil na ním zvolený účet (hoci patriaceho žalovanej), išlo iba o voľbu platobného miesta bez toho, že by žalovaná bola účastníkom hmotnoprávneho vzťahu medzi žalobcom a jeho veriteľom (K-KARAT s.r.o.). Na uvedenom mieste bolo plnené (platobné miesto), nie však v prospech žalovanej, ale v prospech spoločnosti K-KARAT s.r.o. Nové Zámky. Na strane žalovanej nie je pasívna vecná legitímácia. S tvrdeniami žalobcu o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane toho, kto prijal plnenie v čase, kedy v zmysle § 106 ExP žalobca plnil v jeho prospech rozpore s príkazom súdneho exekútora (a ktoré plnenie žalobca mal zakázané) a v čase, kedy podľa § 108 ods. 1 ExP veriteľ právo na vyplatenie uvedenej pohľadávky stratil, možno súhlasiť s tým, že takto vzniklo bezdôvodné obohatenie, avšak nositeľkou vecno-právnej povinnosti vydať ho žalobcovi nie je žalovaná.

11. Proti uvedenému uzneseniu podal odvolanie žalobca konštatujúc nepoužiteľnosť prvoinštančným súdom poukazovaných rozhodnutí iných súdov. Žalobca naopak poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 30 Cdo 1197/2007 zo dňa 04. 02. 2009, alebo (v ňom poukazovanom) rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33 Odo 1110/2004 zo dňa 21. 07. 2005 a ďalšie, v ktorých boli vyslovené názory o bezdôvodnom obohatení toho adresáta, ktorému boli peňažné prostriedky adresované. Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal. Pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu alebo z nepoctivých zdrojov Občiansky zákonník takéto špeciálne ustanovenie nemá, teda obohatenie musí vydať výlučne a bezvýnimčne ten, kto ho získal.

12. Pri bezdôvodnom obohatení z nepoctivých zdrojov je situácia ešte jasnejšia, keď je zrejmé, že je to práve páchatel', kto sa bezdôvodne obohatil a je povinný vrátiť plnenie, ktoré podvodne vylákal od poškodeného a nie subjekt, ktorého páchatel' použil ako krytie (zámienku) na vylákание sumy od poškodeného. Poukázal na potrebu rozhodovať súdmi rovnako v rovnakých situáciách. Konštatoval, že žalobca prišiel o sumu 597 977,99 eura, spoločnosť KARÁT túto sumu nikdy do svojej dispozičnej sféry ani majetkovej sféry nezískala (inak by bola exekútorom odčerpaná v prospech K. N.), ale túto sumu získala žalovaná, ktorej majetok sa o túto sumu zväčšil. Teda obohatila sa jednoznačne žalovaná a je preto pasívne vecne legitimovaná v tomto súdnom konaní. Názor súdu prvej inštancie predstavuje neprípustne formalistický výklad práva, kedy by bola žalobcovi znemožnená účinná ochrana jeho práva, nakoľko by sa nemohol domáhať vrátenia vyplatennej sumy od subjektu, ktorému túto sumu reálne zaplatil, a ktorý ju má pravdepodobne stále na účte (Žalovaná), ale bol by nútený vymáhať si ju od subjektu, ktorému ju nezaplatil, ktorý je nemajetný, a ktorý nikdy túto sumu do svojej dispozičnej sféry nedostal.

13. Žaloba konštatoval aj nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia v časti vysporiadania sa s tvrdeným bezdôvodným obohatením v súvislosti s trestnoprávnou podstatou sporu. V uznesení nebola vôbec zohľadnená aplikácia ust. § 451 až 459 OZ. Žalobca navrhol napadnuté uznesenie zmeniť a nariadiť zabezpečovacie opatrenie.

14. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu tak, že žalobcom podané odvolanie nie je spôsobilé spochybniť vecnú správnosť odvolaním napadnutého uznesenia. Žalovaná sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že nie je nositeľkou hmotnoprávnej povinnosti. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku potom ani nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia. Žalobca v podanom odvolaní opomína, že adresátom predmetného plnenia bola spoločnosť K-KARÁT, s.r.o., IČO: 36 529 362, so sídlom Nové Zámky, Nábřežná č. 44, nie žalovaná. Spoločnosť K-KARÁT, s.r.o. bola výslovne určená ako osoba

oprávnená na prijatie daného plnenia rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 17C/97/2003-931 zo dňa 21. 06. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/175/2018-992 zo dňa 04. 07. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26. 08. 2019. Plnenie bolo uhradené na účet, ktorý žalobcovi uviedla spoločnosť K-KARÁT, s.r.o., nie na mylne uvedený účet. Ani prípadná exekúcia prikázaním inej peňažnej pohľadávky než pohľadávky z účtu v banke nič nemení na účastníkoch hmotnoprávneho vzťahu. Exekučný príkaz je procesným úkonom súdneho exekútora, pričom právo oprávneného požadovať po dlžníkovi povinného zaplatenie jeho pohľadávky vyplýva z procesného práva, nie je právom vyplývajúcim z hmotného práva. Povinný naďalej zostáva veriteľom pohľadávky a z hľadiska hmotného práva nedochádza k zmene v osobe veriteľa. Hmotnoprávny vzťah medzi povinným a jeho dlžníkom poddlžníckou žalobou, ani nariadením a vykonávaním exekúcie nezaniká. Nevzniká preto žiadny nový hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a poddlžníkom. Žalobca v podanom odvolaní uvádza, že predmetné plnenie považuje taktiež za plnenie získané z nepoctivých zdrojov, nakoľko podľa názoru žalobcu existuje dôvodné podozrenie, že žalovaná plnenie od žalobcu podvodne vylákala uvedením ho do omylu. Podľa žalobcu konanie žalovanej možno kvalifikovať ako trestný čin a tiež ako konanie jednoznačne v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s povinnosťou štatutárneho orgánu konať s odbornou starostlivosťou a v prospech spoločnosti. Žalovaná vyjadrila, že takéto nepodložené a unáhlené tvrdenia žalobcu sú spôsobené len nedostatkom informácií o predmetných exekúciách, ktorými doteraz disponoval a že sa v žiadnom prípade nejedná o jeho snahu o krivé obvinenie, či zabrániť v oboznámení sa s exekučnými príkazmi, ktoré mali byť žalobcovi doručené. Pre úplnosť informácií dodala, že medzi spoločnosťou K-KARÁT, s.r.o. a K. (oprávneným v exekučných konaniach vedených na exekútorskom úrade Mgr. Július Rosina pod č. EX1584/12 a pod č. EX 1607/12) prebieha na OS Galanta spor o určenie neplatnosti exekučných titulov. Konanie síce nie je stále právoplatne skončené, avšak aj Krajský súd v Trnave v uznesení sp. zn. 23Co/274/207-335 zo dňa 30. 07. 2018 o.i. konštatoval: „Podľa názoru odvolacieho súdu prejednanú vec možno vzhľadom na opísané rozhodujúce skutočnosti v žalobe a listinné dôkazy založené v spise považovať za individuálny prípad, resp. existujú osobitné okolnosti vo veci dané tým, že konateľka žalobcu žila so žalovaným v spoločnej domácnosti, osoba žalovaného bola právoplatne odsúdená za zločin podvodu. Doposiaľ vykonané dokazovanie preukazuje, že žalovaný nemohol disponovať sumou 829 900 eur, ktorú mal požičať žalobcovi, preto sa povinná osoba z notárskej zápisnice, t. j. žalobca, správne domáhala žalobou určenia, že zmluvy o pôžičky sú neplatné. Zároveň platí, že v čase, kedy malo dôjsť k vyplateniu úrokov z omeškania bol uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 15Er/710/2012-109 zo dňa 22. 07. 2019 a sp. zn. 6Er/710/2012101 zo dňa 01. 07. 2019 povolený odklad predmetných exekúcií. Exekučný súd povolil odklad exekúcií podľa § 56 ods. 2 ExP, keďže existoval predpoklad zastavenia exekúcií, poukazujúc práve na závery vyslovené v uznesení Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/274/2017-335 zo dňa 30. 07. 2018. Žalovanej je taktiež známe, že oprávnený K. už bol v minulosti rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 1T/176/2016 právoplatným dňa 12. 04. 2017 uznaným za vinného z trestného činu podvodu. Žalobca nie je oprávnený domáhať sa spätného vyplatenia poskytnutého plnenia a už vôbec nie od žalovanej (ktorá bola len platobným miestom, nie príjemcom plnenia) a rovnako tak nie je oprávnený suplovať akékoľvek prípadné úkony oprávneného v exekučných konaniach. Okrem existencie nároku preto musí žalobca osvedčiť i to, že bez nariadenia zabezpečovacieho opatrenia by bola prípadná budúca exekúcia voči žalovanej ohrozená, pričom obava, že exekúcia bude ohrozená, musí byť reálna a musí hroziť bezprostredne. Žalovaná uviedla, že žalobca v podanom návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neosvedčil žiadny objektívny stav ohrozenia prípadnej budúcej exekúcie, nakoľko nebolo preukázané, že žalovaná vykonáva faktické alebo právne úkony smerujúce k úplnému zmareniu budúcej exekúcie a ani k jej výraznému sťaženiu. Žalobca neuviedol a nepreukázal žiadne objektívne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že sa žalovaná zbavuje svojho majetku s cieľom ohroziť prípadný výkon súdneho rozhodnutia alebo že má v úmysle svojím konaním finančne poškodiť žalobcu, či znemožniť vykonanie prípadnej exekúcie na svoj majetok v prospech žalobcu. Žalobcom navrhovaný spôsob zriadenia zabezpečovacieho opatrenia navyše žalovaná považuje za zjavne neúčelný, nakoľko ani prípadné záložné právo na pohľadávku z účtu v banke neobmedzuje majiteľa účtu s peňažnými prostriedkami na účte nakladať.

15. Na výzvu odvolacieho súd sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril žalobca zopakujúc už uvedený názor na predmetnú vec s tým, že ak by súd dospel k záveru, že pasívne legitimovaným v spore je KARÁT, potom by znemožnil žalobcovi účinne chrániť svoje práva na súde, nakoľko KARÁT nemôže bezdôvodné obohatenie žalobcovi vrátiť, pretože ho nikdy neinkasoval a je nemajetný a naopak, subjekt, ktorý obohatenie reálne inkasoval, by nebol povinný toto plnenie vrátiť. Žalovaná uviedla vo výzve na úhradu úroku z omeškania adresovanej žalobcovi svoje číslo účtu namiesto čísla účtu KARÁTU, a to napriek

tomu, že na KARÁT bolo v tom čase vedených viacero exekúcií, a teda KARÁT nebol oprávnený disponovať so svojim majetkom, pričom určenie účtu inej osoby na výplatu pohľadávky KARÁTU nepochybne je disponovaním. Žalovaná sa takto vyhla predmetným exekúciám vedeným voči KARÁTU, nakoľko ak by peňažné prostriedky boli prevedené na účet KARÁTU, boli by na ňom zablockované exekútormi veriteľov KARÁTU a následne v príslušnej výške vyplatené veriteľom. Veritelia KARÁTU tak boli poškodení na svojich právach, pretože ich pohľadávky neboli uspokojené, hoci ak by sa žalovaná správala v súlade so zákonom, uspokojené by boli. Žalovaná vedela, že ani ona, ani KARÁT neboli oprávnení od žalobcu platbu prijať, keďže bol na pohľadávku KARÁTU voči žalobcovi vydaný príkaz na začatie exekúcie z roku 2012 súdnym exekútorom JUDr. Júliusom Rosinom, ktorý má za následok aj to, že KARÁT stratil právo na vyplatenie tejto pohľadávky. KARÁTU bol tento príkaz na začatie exekúcie doručený, teda žalovaná o ňom vedela. Z vyššie uvedeného konania žalovanej, ktoré žalobca v konaní preukázal, nepochybne a celkom zjavne vyplýva, že predchádzajúce sa správanie žalovanej a jej predchádzajúce úkony osvedčujú, že k neželanému úkonu, teda k odčerpaniu prostriedkov z účtu žalovanej môže reálne dôjsť a jeho uskutočnenie je pravdepodobné, nakoľko to už žalovaná v minulosti niečo podobné urobila, keď si nechala finančné prostriedky KARÁTU vyplatiť na svoj účet.

16. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bez prejednaní veci na nariadenom odvolacom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a dospel k záveru o potrebe jeho zmeny v zmysle § 388 CSP, pretože neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

17. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

18. Podľa § 343 ods. 1 CSP, zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 324 ods. 2 CSP, záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra.

20. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

21. Podľa § 343 ods. 3 CSP, výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

22. Podľa § 344 CSP, ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

23. Podľa § 338 CSP, ak bolo neodkladné opatrenie nariadené po skončení konania vo veci samej alebo ak skôr nariadené neodkladné opatrenie trvá aj po skončení konania vo veci samej, súd uznesenie o neodkladnom opatrení na návrh zruší, ak a) vzhľadom na stav exekučného konania už nie je potrebné alebo b) navrhovateľ mohol podať návrh na vykonanie exekúcie, ale tak v primeranom čase neurobil.

24. Podľa § 331 ods. 3 CSP, ak je uznesenie, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, podkladom na zápis do osobitného registra, je súd povinný odoslať uznesenie v lehote podľa odseku 2 aj príslušnému orgánu, ktorý osobitný register vedie.

25. Podľa § 73f zák. č. 323/1992 Zb., ak sa záložné právo zriadilo rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, vykoná notár registráciu na základe doručenia rozhodnutia príslušného súdu alebo správneho orgánu, ktorý zriadil záložné právo.

26. Podľa § 73a ods. 1 cit. zák., notárske centrálny registre sú verejnými zoznamami vedenými komorou v elektronickej podobe, do ktorých sa zapisujú zákonom ustanovené údaje.

27. Odvolací súd konštatuje, že žalobca sa svojou žalobou vo veci samej voči žalovanej domáhal zaplata sumy 597 977,99 eura s príslušenstvom s tvrdením, že na účet žalovanej vedený v T. banke a.s. D. č. účtu I XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX poukázal žalovanú sumu a to na základe výzvy advokáta spoločnosti K-KARÁT, s.r.o. Nové Zámky zo dňa 23. 08. 2018 na splnenie dlhu (ako úrokov z omeškania priznaných v konaní Okresného súdu Bratislava II. 17C/97/2003) mysliac si, že ide o účet patriaci spoločnosti K-KARÁT, s.r.o. (ďalej len „K-KARÁT“) Nové Zámky, pričom v čase tohto plnenia už bol v exekučnom konaní vydaný a doručený exekučný príkaz na vykonanie exekúcie prikázaním tejto pohľadávky dlžníka povinného (totožnej) v prospech K. (údajného druhu žalovanej), v prospech ktorého žalovaná ako konateľka K-KARÁT uznala dlh do notárskej zápisnice. Tvrdil, že pokiaľ žalovaná predmetné finančné prostriedky na svoj účet prijala, išlo o plnenie bez právneho dôvodu a žalovaná sa bezdôvodne obohatila, pretože došlo k postupu, ktorý je v rozpore s § 106 a § 108 ods. 1 ExP, pričom dobrovoľne žalovaná odmieta toto plnenie vydať. Zároveň žiadal vydať zabezpečovacie opatrenie, ktorým súd zriadi záložné právo na akýchkoľvek súčasných alebo budúcich pohľadávkach žalovanej z účtu v banke. Tento návrh zdôvodnil tým, že žalovaná s najväčšou pravdepodobnosťou okrem finančných prostriedkov na bežnom účte nemá žiadne majetkové hodnoty, ktorých postihnutím by mohol byť žalobca v prípade úspechu v konaní o veci samej uspokojený a že je potrebné zabrániť nekontrolovanému odlivu majetku žalovanej a tým zabezpečiť v čo najvyššej možnej miere budúce uspokojenie žalobcu.

28. Odvolací súd prednostne poukazuje na charakter rozhodovania o zabezpečovacom opatrení. Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná, alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo uspokojenia pohľadávky veriteľa.

29. Zriadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká záložné právo, ktoré má z dôvodu, že sa zriaďuje v súdnom konaní, prívlastok sudcovské. Zriadením zabezpečovacieho opatrenia z hľadiska jeho charakteru záložného práva nadobúdajú subjekty zabezpečovacieho opatrenia postavenie účastníkov vzťahu z titulu záložného práva a v týchto intenciách medzi nimi vznikajú aj práva a povinnosti. Na režim týchto práv a povinností, výkon záložného práva, ako aj ďalšie otázky s tým spojené sa primerane použije § 151a a nasl. OZ. Zánik záložného práva sa spravuje § 151md ods. 1 OZ a na účely konkurzu si zachováva poradie a riadnu hmotnoprávnu relevanciu. (Števček, M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1156 s.).

30. S poukazom na § 344 v spojení s § 326 ods. 1 CSP bude musieť navrhovateľ opísať skutočnosti, ktoré osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má v konaní poskytnúť ochrana. Zjavne nedôvodnému alebo neexistujúcemu nároku nie je možné poskytnúť ochranu prostredníctvom zabezpečovacieho opatrenia. Nebude možné zasiahnuť do majetkových práv subjektu, hoci len zriadením sudcovského záložného práva v prípade, ak základ nároku nie je minimálne osvedčený. Súd je túto skutočnosť povinný vyhodnotiť s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu. (Števček, M, Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1157 s.).

31. V tomto prípade odvolací súd konštatuje, že existuje tvrdený vzťah medzi žalobcom a žalovanou, ktorý bol založený samotnou skutočnosťou zaplata peňažných prostriedkov na účet žalovanej. Uvedené (najmä v čase rozhodovania odvolacieho súdu) sporným nebolo. Žalovaná nerozporovala tvrdenú skutočnosť o peňažných prostriedkoch, ktorých „vydanie“ (zaplatenie) sa žalobca žalobou vo veci samej domáha.

32. S uvedeným súvisí aj otázka dokazovania vo vzťahu k charakteru neodkladných a zabezpečovacích opatrení, ktoré môžu byť aj rozhodnutím „vo veci samej“. Z hľadiska času, kedy možno o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia požiadať možno rozoznať zabezpečovacie opatrenie stranou žiadané pred začatím konania (§ 344 v spojení s § 337 CSP), v priebehu konania, ako aj po jeho skončení (§ 344 v spojení s § 338 CSP). Pretože v tomto prípade ide o zabezpečovacie opatrenie navrhované po začatí konania, možno konštatovať, že zabezpečovacie opatrenie nie je opatrením definitívneho charakteru. Z uvedeného potom plynie aj záver o tom, že z hľadiska osvedčovania rozhodujúcich skutočností je treba striktne brať zreteľ na predpoklady a podmienky pre jeho nariadenie. Predpokladmi pre nariadenie

zabezpečovacieho opatrenia je I. návrhová iniciatíva strany sporu, II. spôsobilý predmet záložného práva, III. zabezpečovanie peňažnej pohľadávky a IV. existencia obavy z budúceho zmarenia exekúcie.

33. Odvolací súd konštatuje, že v tomto prípade návrh na zabezpečovacie opatrenie inicioval žalobca v prebiehajúcom konaní o zaplatenie peňažnej sumy na spôsobilý predmet záložného práva, ktorým je pohľadávka z účtu žalovanej. Okolnosti, ktoré sprevádzajú tento prípad sú okolnosti tvrdeného peňažného plnenia žalobcu tretej osobe, ktoré na základe výzvy právneho zástupcu tejto tretej osoby bolo realizované na bankový účet žalovanej. Zabezpečovacie opatrenie môže slúžiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Existencia peňažnej pohľadávky môže vzniknúť na základe rôznych právnych titulov. Z formulácie predmetnej podmienky možno tiež a contrario vyvodiť, že zabezpečovacie opatrenie nemožno nariadiť za účelom zabezpečenia nepeňažného nároku. (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1158 s.).

34. Z hľadiska predpokladov možno zopakovať, že medzi žalobcom a žalovanou tvrdený vzťah presunu dispozície peňažných prostriedkov existuje. Spornou otázkou veci samej je otázka posúdenia platby žalobcom na bankový účet žalovanej. Strany sporu v konaní predniesli (a súdnymi rozhodnutiami podporovali) otázku charakteru plnenia žalobcu spoločnosti K-KARÁT. Prvý z možných hmotnoprávných dopadov na daný spor bolo posúdenie plnenia žalobcu spoločnosti K-KARÁT ako „splnenie“ hmotnoprávneho dlhu, ktorý v tomto prípade pramenil z judikovanej pohľadávky spoločnosti K-KARÁT voči žalobcovi, čo by vo svojom dôsledku viedlo k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie. Druhým hmotnoprávnym, do úvahy prichádzajúcim posúdením, bolo plnenie bez právneho dôvodu, s danou pasívnou vecnou legitímáciou žalovanej.

35. Odvolací súd v tomto prípade nemá za cieľ prejudikovať spor vo veci samej prebiehajúci medzi stranami sporu, pričom z pohľadu dôvodnosti nariadenia (potreby zmeny napadnutého uznesenia) zabezpečovacieho opatrenia poukazuje na to, že pre ucelený pohľad na prejednávaný prípad je potrebné poukázať na okolnosti prípadu. V prvom rade je nutné povedať, že žalovaná nepochybne v rozhodnom čase bola spoločníčkou a konateľkou spoločnosti K-KARÁT. Spoločnosť K-KARÁT sa nikdy fakticky nestala disponentom peňažných prostriedkov, ktoré plnil žalobca na účet žalovanej. Peňažné prostriedky plnené na účet žalovanej sa „transformovali“ na pohľadávku z účtu vedenom v bankovej spoločnosti v prospech žalovanej. Z pohľadu odvolacieho súdu záver prvoinštančného súdu o jednoznačnom plnení (hmotnoprávnom splnení spoločnosti K-KARÁT) na ktorom založil zamietajúci výrok navrhovaného zabezpečovacieho opatrenia, bol na účel rozhodovania o zabezpečovacom opatrení predčasný. Voči spoločnosti K-KARÁT sa vedie exekučné konanie na základe exekučných titulov (notárske zápisnice), ktorých vykonateľnosť uznala žalovaná (za K-KARÁT) v prospech tretej osoby pána K. Účinok exekučných konaní oprávneného K. N. voči spoločnosti K-KARÁT dopadol aj na žalobcu v podobe exekúcie ako poddžníka spoločnosti K-KARÁT. Osoba p. K. N. (čo nebolo sporným) bola (je) partnerom žalovanej.

36. Obchodná spoločnosť vo všeobecnosti musí mať záujem na plnení dlhov jej dlžníkov tak, aby mohla naplňať obchodnopodnikateľský účel, na ktorý bola založená a vznikla. V procese ustáľovania podstaty plnenia a výzvy právneho zástupcu spoločnosti K-KARÁT, ktorú reprezentuje konateľka (žalovaná) je podstatným aj to, že treba striktno odlišovať spoločnosť K-KARÁT na jednej strane, a žalovanú ako konateľku na strane druhej s tým, že záujmy spoločnosti K-KARÁT sa v procese kreácie jej vôle z objektívneho pohľadu vôbec nemuseli zhodovať s aktivitami jej konateľky.

37. V procese posudzovania dôvodnosti pre vydanie zabezpečovacieho opatrenia podľa názoru odvolacieho súdu postačovalo konštatovať, že tvrdený právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou existoval (čo vyplýva aj z bezrozpornosti ohľadne plnenia žalobcu žalovanej) a za okolností, ktoré sprevádzajú tento prípad bolo potrebné sa zaoberať otázkou existencie obavy, že exekúcia bude ohrozená. Pri skúmaní obavy budúceho zmarenia exekúcie bude súd vychádzať z konkrétnych skutkových okolností prípadu. Dokazovanie sa v tomto prípade nevykonáva, ale súd, ktorý rozhoduje o návrhu, musí mať osvedčené, že existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Z hľadiska osvedčenia relevantných skutočností by mal navrhovateľ súdu poskytnúť dôkazy, ktoré jednoznačne osvedčia potrebu neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku hrozby zmarenia exekúcie.

38. Súd je viazaný návrhom na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia, t. j. musí dbať na to, aby zriadil záložné právo k takému predmetu a v takom rozsahu, ako to navrhne navrhovateľ. Ako sme uviedli, súd nevykonáva dokazovanie ako také, ale len osvedčuje, či sú splnené podmienky na zriadenie zabezpečovacieho opatrenia (osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, nebezpečenstvo ohrozenia exekúcie). Osvedčenie rozhodujúcich skutočností v žiadnom prípade nie je možné stotožniť s dokazovaním (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1158 s.).

39. Odvolací súd konštatuje, že v čase jeho rozhodovania nebola žalovanou relevantným spôsobom spochybnená tá časť tvrdení žalobcu, ktorá sa týkala obavy, že exekúcia bude ohrozená. Za okolností, ktoré sprevádzajú tento prípad podľa názoru odvolacieho súdu nie sú pochybnosti o tom, že už v čase, kedy boli voči spoločnosti K-KARÁT vedené exekúcie, v ktorých bola oprávneným osoba K. N., bol žalobca vyzvaný, aby plnil, inak dlh voči spoločnosti K-KARÁT, na účet žalovanej. Pravidelný a ekonomicky predpokladaný priebeh obdobnej transakcie prebieha na účet veriteľa (samotnej spoločnosti), avšak v tomto prípade relevantne a právne aprobované dôvody vedúce k plneniu inej osobe (odlišnej od spoločnosti) žalovanou, ako konateľkou najviac majúcou hájiť záujmy spoločnosti, vysvetlené nijako neboli. Záujem a majetok spoločnosti a jej konateľky treba relevantne odlišovať. Uvedené, spolu s konštatovanými okolnosťami prípadu odvolací súd presvedčili o potrebe nariadenia zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na pohľadávky z účtu žalovanej a to do výšky sumy žalovanej v tomto konaní vo veci samej. Všetko predchádzajúce za situácie, že spriaznenosť zvyšných subjektov na strane žalovanej (K-KARÁT a p. K. N.) nevytvárajú podľa názoru odvolacieho súdu materiálne štandardnú situáciu z pohľadu veriteľsko-dlžníckych vzťahov. Tak ako odvolací súd považuje za osvedčené, že spoločnosť K-KARÁT nemá likvidný majetok na uspokojenie svojho veriteľa (K. N.) v dôsledku využitia exekučných prostriedkov postihujúcich poddĺžnicke vzťahy, tak možno konštatovať, že riziká plynúce z vyššie uvedených pre žalobcu neštandardných vzťahov na strane žalovanej a jej postupov, možno vyhodnotiť ako ohrozenie budúcej exekúcie. Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím a uvedené peňažné prostriedky (podľa tvrdení žalovanej) boli určené spoločnosti K-KARÁT, preto tieto prakticky „nie sú“ hodnotovo majetkom žalovanej (ide „len“ o jej pohľadávku z účtu). Odvolací súd tak vyhodnocujúc proporcionálnu zásahu voči žalovanej konštatuje primárne absenciu relevantnej obrany žalovanej, na ktorú mala v predmetnom konaní priestor, a tiež skutočnosť, že žiadnym spôsobom nevysvetlila osud peňažných prostriedkov, ktoré existujú vo forme pohľadávky z účtu vzhľadom na skutočnosť, že uvedené „peňažné prostriedky“ sú peňažnými prostriedkami, ktoré boli určené spoločnosti K-KARÁT.

40. V závere odvolací súd konštatuje, že vyššie uvedené závery nemajú za úlohu prejudikovať rozhodovanie prvoinštančného súdu vo veci samej. Závery odvolacieho súdu smerovali k odôvodnenej potrebe zlepšenia postavenia (tvrdeného) veriteľa, pretože existuje obava, že exekúcia bude ohrozená.

41. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 1 CSP v spojení s CSP § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

42. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).